

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 69.957/1/V
van 9 augustus 2021

avis 69.957/1/V
du 9 août 2021

over

sur

een voorontwerp van wet
‘houdende wijzigingen van het
Wetboek der registratie-,
hypotheek- en griffierechten’

un avant-projet de loi ‘portant
modifications du Code des
droits d’enregistrement,
d’hypothèque et de greffe’

Op 19 juli 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Financiën verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 2 september 2021,^(*) een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'houdende wijzigingen van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten'.

Het voorontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 3 augustus 2021. De kamer was samengesteld uit Geert DEBERSAQUES, kamervoorzitter, voorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Pierre BARRA, staatsraad, Jan VELAERS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 9 augustus 2021.

*

Le 19 juillet 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Finances à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, prorogé de plein droit jusqu'au 2 septembre 2021,^(**) sur un avant-projet de loi 'portant modifications du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe'.

L'avant-projet a été examiné par la première chambre des vacations le 3 août 2021. La chambre était composée de Geert DEBERSAQUES, président de chambre, président, Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre, Pierre BARRA, conseiller d'État, Jan VELAERS, assesseur, et Annemie GOOSSENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Dries VAN EECKHOUTTE, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 9 août 2021.

*

(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

(**) Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, *in fine*, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973 qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juillet au 31 juillet ou lorsqu'il expire entre le 15 juillet et le 15 août.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe diverse bepalingen van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (hierna: het Wetboek) te wijzigen. Die wijzigingen moeten worden begrepen in het licht van een gefaseerde administratieve reorganisatie, waarbij de inning van bepaalde verschuldigde sommen wordt overgedragen van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie naar de Algemene Administratie van de Inning en Invordering. De in het voorontwerp voorliggende fase van de geplande reorganisatie heeft betrekking op de overdracht van de inning van de volgende sommen:

- de in artikel 83, eerste lid, 1° en 2°, van het Wetboek bedoelde huurrechten;
- het hypotheekrecht bedoeld in artikel 259 van het Wetboek;
- de hypothecaire retributies bedoeld in het koninklijk besluit van 14 september 2016 ‘tot vaststelling van de retributies voor de uitvoering van de hypothecaire formaliteiten en voor de aflevering van de afschriften en getuigsschriften’;
- het recht op geschriften bedoeld in artikel 10 van het Wetboek ‘diverse rechten en taksen’.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

3. Artikel 3 van het voorontwerp beoogt het eerste en tweede lid van artikel 217² van het Wetboek te wijzigen, teneinde daarin onder meer de zinsnede “de ontvanger die de ontvangst heeft gedaan” te vervangen door de zinsnede “het kantoor dat de schuld heeft vastgesteld”.

Bij de ontworpen wijzigingen wordt klaarblijkelijk geen rekening gehouden met de volledige vervanging van artikel 217² van het Wetboek, met ingang van 1 januari 2025, bij artikel 77 van de wet van 26 januari 2021 ‘betreffende de dematerialisatie van de relaties tussen de Federale Overheidsdienst Financiën, de burgers, rechtspersonen en bepaalde derden en tot wijziging van diverse fiscale wetboeken en wetten’. In dat nog niet in werking getreden nieuwe artikel 217² wordt in de eerste twee leden ervan eveneens verwezen naar de “ontvanger die de ontvangst heeft gedaan”, zodat ook het toekomstige artikel 217² moet worden aangepast. Hierop gewezen, antwoordde de gemachtigde het volgende:

¹ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

“Bij de fiscale administratie heeft men dezelfde noodzaak vastgesteld om een aanpassing van artikel 77 van de wet van 26 januari 2021 te voorzien teneinde te vermijden dat de ontvanger opnieuw bevoegd zou worden voor de in artikel 217/2 W. Reg. geviseerde handelingen. Gezien er daarnaast ook is vastgesteld dat aan de voormelde wet van 26 januari 2021 - voorafgaand aan de inwerkingtreding ervan - nog andere wijzigingen zullen moeten worden aangebracht, is ervoor gekozen om de wijzigingen aan die wet zoveel mogelijk te groeperen. De bedoelde aanpassing is dus voorzien, maar niet in het kader van het voorliggende wetsontwerp.”

Met de door de gemachtigde voorgestelde werkwijze kan worden ingestemd.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique² et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

2. L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de modifier diverses dispositions du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe (ci-après : le Code). Ces modifications doivent être comprises au regard d'une réorganisation administrative par phases dans le cadre de laquelle la perception de certaines sommes dues est transférée de l'Administration générale de la documentation patrimoniale à l'Administration générale de la perception et du recouvrement. La phase de réorganisation projetée dans l'avant-projet soumis pour avis concerne le transfert de la perception des sommes suivantes :

- les droits de bail visés à l'article 83, alinéa 1er, 1° et 2°, du Code ;
- le droit d'hypothèque visé à l'article 259 du Code ;
- les rétributions hypothécaires visées dans l'arrêté royal du 14 septembre 2016 'fixant les rétributions pour l'exécution des formalités hypothécaires et pour la délivrance des copies et des certificats' ;
- le droit d'écriture visé à l'article 10 du Code 'des droits et taxes divers'.

EXAMEN DU TEXTE

Article 3

3. L'article 3 de l'avant-projet entend modifier les alinéas 1er et 2 de l'article 217² du Code, afin d'y remplacer, notamment, le membre de phrase « au receveur qui a effectué la recette » par le membre de phrase « au bureau qui a établi la dette ».

Les modifications en projet ne tiennent à l'évidence pas compte du remplacement intégral de l'article 217² du Code, à partir du 1er janvier 2025, par l'article 77 de la loi du 26 janvier 2021 'sur la dématérialisation des relations entre le Service Public Fédéral Finances, les citoyens, personnes morales et certains tiers, et modifiant différents codes fiscaux et lois fiscales'. Les alinéas 1er et 2 de ce nouvel article 217², qui n'est pas encore entré en vigueur, se réfèrent également au « receveur qui a effectué la recette », de sorte que le futur article 217² doit également être adapté. Interrogé sur ce point, le délégué a répondu ce qui suit :

« Bij de fiscale administratie heeft men dezelfde noodzaak vastgesteld om een aanpassing van artikel 77 van de wet van 26 januari 2021 te voorzien teneinde te vermijden dat de ontvanger opnieuw bevoegd zou worden voor de in

² S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par « fondement juridique » la conformité aux normes supérieures.

artikel 217/2 W. Reg. geviseerde handelingen. Gezien er daarnaast ook is vastgesteld dat aan de voormelde wet van 26 januari 2021 - voorafgaand aan de inwerkingtreding ervan - nog andere wijzigingen zullen moeten worden aangebracht, is ervoor gekozen om de wijzigingen aan die wet zoveel mogelijk te groeperen. De bedoelde aanpassing is dus voorzien, maar niet in het kader van het voorliggende wetsontwerp ».

La méthode proposée par le délégué peut être accueillie.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Annemie GOOSSENS

Geert DEBERSAQUES